

DPN 5545

Title: निवार्ण तन्त्र / ~~NIRVANA~~ TANTRA

Run. No.

Cat. No.

Micro. No.

Subject

6236

Religion: Hindu / Bauddha

Language: Skt. / New. / Nep. / Skt. - New. / Maith. - New. / New. - Nep. /

Size in cms. 11.5 x 28.0

Folios 5

Lines (in a page) 7

Compl. / Incompl.

Chapt. / act / verses 1-13

Author / translator

Scribe / donor

Date: NS / SS / VS / KS

Ruler / place

Script: New. / Dev. / Bhuji. / Ran. /

Illus. :

Material: palmleaf / paper / thyasaphu /

Condition: fine / damaged by worms, rats, water /

Beginning, colophon, post-colophon :

↓
श्रीगणेशाय नमः ॥ ॥ श्रीपद्मेवतायै नमः ॥ ॥ अथ नीवार्ण (निवार्ण) तन्त्रम् ॥ ॥

केलाश पर्वते रम्ये ताना रत्नोपशोभिते ॥ विष्णुतला शकला चण्डी प्रपद्ये इहम् ॥ १ ॥

25

20

15

10

5

0 cm.

5

10

15

20

25

30

35

ॐ

॥ निवारणतन्त्र ॥

17

नि श्री गणेशाय नमः ॥ श्री परदेवतायै नमः ॥ अथ नीर्वाणतंत्रम् ॥ कैलाशपर्वते रम्ये नाना रत्नोप-
 शोभिते ॥ विपरीत रताशक्ता चरणी प्रपद्य शङ्करम् ॥ १ ॥ श्री चरणीको वाच ॥ नि एकारं निर्गुणं च स्तुति
 निन्द विवर्जितम् ॥ सुनित्यं सर्वकर्तारं वर्णतीतं सुनिश्चलं ॥ २ ॥ संज्ञादि हरितं शांतं किमाका-
 १ रं प्रतिस्थितम् ॥ तस्मादुत्पत्तिर्देवेशः किमाकारेण जायते ॥ ३ ॥ श्री शङ्करे वाच ॥ भृगुदे- १
 वी परंतत्त्ववर्णितं च वै क्षवीं ॥ गुणलयां गुणतीतां स्तुति निन्द विवर्जिताम् ॥ ४ ॥ आ-
 काररहितानि त्याः यस्मा जगादिवर्जितां ॥ पूजनार्थं यदेवेशि स्वयमुत्पन्निकारिणीं ॥ ५ ॥
 येन रूपेण ब्रह्माणो जायते भृगुतत्त्वशिवे ॥ आकाशा जायते वायुर्वायो रूढ्य धते रवि ॥ ६ ॥ रवे रा
 रूढ्य धते तोयं तोयादुत्पद्यते महि ॥ पञ्चभूतैश्च ब्रह्माणो भवेयुः पर्वतात्मजे ॥ ब्रह्माणोऽथा मना

र्थं यकूम्भ पृष्ठे स्थानं ततः ॥ तन्मूर्द्धि बालुकाकारं ब्रह्माणो वहवः स्थिता ॥ कांरुण्यवारिमध्ये तु कूर्मश्च
 रति नित्यशः ॥ अहमेव त्रिभूलेन पालायामि पुनः पुनः ॥ ९ ॥ श्री चंडिको वाच ॥ किमाकारं तु ब्रह्माणं
 ----- ॥ ----- तन्मध्ये किमाकारं हितं चित् ॥ १० ॥ श्री शङ्करे वाच ॥ जंत्वा
 कारतु ब्रह्मा ----- विग्रहि पार्वति ॥ ब्रह्माणं विग्रहं श्रोत्रं स्थूल शुद्रादिकं हि यत् ॥ ११ ॥ मेरुस्तन्मध्ये
 के देवी तथा सप्तकुलाचला ॥ मूलादि मस्तकांतं वै सुमेरु नो मपर्वतः ॥ १२ ॥ स्थितं मेरे रजोभागे ह्यगुल्या
 श्वोर्दुदेशतः ॥ भूलोकादि महेशानि सप्तस्वर्ग क्रमेण हि ॥ १३ ॥ अगुल्यां सप्त पातालास्तिष्ठन्ति प-
 रमेभ्य रिति ॥ सत्यलोके नि एकारं महाज्योतिस्वरूपिणी ॥ १४ ॥ मायया ह्यदिता त्मानं पंचकाकार

नि० ररूपिणीं ॥ शिवशक्तिविभागेन जायते सृष्टिकल्पना ॥ १५ ॥ प्रथमे जायते पुत्रो ब्रह्मसंशो हि सा
 र्वति ॥ ॥ काल्युवाच ॥ भृगुपुत्र महाधीरः विवाहं कुरु यत्नतः ॥ स तच्छ्रुत्वा ततो ब्रह्मा ५ वाच
 २ सादरं प्रिये ॥ १६ ॥ त्वां विना जननि नास्ति शक्तिं मे देहि सुन्दरि ॥ तच्छ्रुत्वा जगतां माता स्वदेहान्मो
 हिनीं ददौ ॥ १७ ॥ द्वितीया सा महाविद्या सा विद्यी परमा कला ॥ अस्याः संगं समासाद्य वेदवित्तर
 णं कुरु ॥ १८ ॥ अनायासे सृष्टिकर्त्ता भव त्वं महिमण्डले ॥ द्वितीये जायते पुत्रो विष्णुः सत्त्वगुणश्च २
 यः ॥ १९ ॥ भृगुपुत्र महाधीरः विवाहं कुरु यत्नतः ॥ तबदर्शनमात्रेण निष्कामो जायते पुमान् ॥ २० ॥
 सत्यं कुरु मे हे मातर्माहिनीं देहि मे शिवे ॥ देहाशक्तिं विनिष्कृत्य ददौ तस्मै च कालिका ॥ २१ ॥ रा
 वैष्णवी तं महाविद्यां श्रीविद्यां परमेश्वरे ॥ माताश्रित्य महाविष्णुपालयत्यखिलं जगत् ॥ २२ ॥ त
 तीये जायते पुत्रो महायोगिशिवः शिव ॥ तं दृष्ट्वा सा महाकाली तृष्टिपुक्ता भवत्सदा ॥ २३ ॥ भृगुपु

त्रमहायोगीन्द्रमहाकांडहृदये कुरु ॥ त्वां विना पुरुषको वा मां विना कापि मोहिनी ॥ २४ ॥ सत्यमे
 तद्भागमातमां विना पुरुषो न च ॥ अस्मिन् देहे संस्थिते च न कुरु मे विवाहकं ॥ २५ ॥ कुरु देहान्त
 रं मातः करुण यदि वर्त्तते ॥ तत्क्षणे सा महाकाली ददौ भुवनसुन्दरी ॥ २६ ॥ आदिभूता यथा
 काली तथा भुवनसुन्दरी ॥ तामाश्रित्य महायोगी संहं रत्यखिलं जगत् ॥ २७ ॥ समुत्पद्य विभाग
 श्च शक्तिश्चासू विधा भवेत् ॥ कालिकाया महाविद्यायनेन परमेश्वरि ॥ २८ ॥ इति ते कथिते कांते यः
 था ब्रह्मनिरूपणं ॥ गोपनियं प्रयत्नेन विद्योत्पत्तिर्न था प्रिये ॥ २९ ॥ इति चण्डीकाशं कुरु स
 म्वादे निर्माणं तत्र प्रथमः पटलः ॥ १ ॥ ॥ चण्डिकोवाच ॥ त्वत्प्रसादान्महादेव भुतं ब्र
 ह्मनिरूपणं ॥ इदं निश्चिन्तु मिच्छामि क्षितौ सृष्टिं यथा भवेत् ॥ १ ॥ श्रीशिव उवाच ॥ भृगुदे
 विप्रवक्षामिः यथा सृष्टिः प्रजायते ॥ सत्यलोके महाकाली महाकुरु देवसंयुता ॥ २ ॥ चण्

३ काकृतिविस्तारचन्द्रसूर्यगिरूपका ॥ अनादिपुरुषं युक्ता तदंशा जीवसंज्ञका ॥ ३ ॥ ज्वदनेर्ष
 धादेविस्फुरंति विस्फुल्लिका ॥ तस्याभ्रुतं परं विदु यदा भूमौ पतत्यपि ॥ ४ ॥ तदैव सहसा देवी
 सहायकौ भवत्यपि ॥ स्थावरदिषु कीटेषु पशुपक्षिषु शैलजे ॥ ५ ॥ चतुरशीतिलक्षं वै जन्म चा
 प्रोति सोऽप्यय ॥ ततोऽनन्तरं शानिमानुष्य दुर्ध्वं भंतनुं ॥ ६ ॥ यतो मानुषदेहस्तु धर्माधर्माधिप
 श्वस ॥ ततोऽपि लभते जन्म पुनर्नृत्यु मवाप्नुयात् ॥ ७ ॥ जायते म्रियते चैव कर्मणा शास्त्रनिर्धिष्य
 चतुरशीतिलक्षैः पुनाना योनिषु शैलजे ॥ ८ ॥ श्रीशङ्करेवाच ॥ इह यत्कीयते कर्मः तत्परे चोपभु
 ज्यते ॥ जीवन्मरणजलौके च देहादेहांतरं बुज्येत ॥ ९ ॥ संप्राप्य चोत्तरं देहं त्यजति पूर्वजं ॥ इ
 ति भुक्त्वा च सा चरिष्य प्रपद्य परमेश्वरं ॥ ११ ॥ प्राप्ते चोत्तरदेहेतु पिरादनादिकं कथं ॥ भरण
 देवि प्रवक्ष्यामि मायादेहं तदेव हि ॥ मायादेहः परेशानि वायु रूपो न चान्यथा ॥ १२ ॥ वायुरूपो

यतो देह आकासस्थो निराश्रयः ॥ अतश्च पिरादनेन वा मुश्चितं रं रे भवेत् ॥ १३ ॥ प्रथमे मस्तकं दे
 वि जायते चक्रमावधि ॥ तता यमपुरं गत्वा धर्माधर्मादिकं हि पत ॥ १४ ॥ तद्भुक्त्वा चापरे किं
 चित् यदिकर्म न विद्यते ॥ यमाजयातदा जीवः प्रययौ ब्रह्मसाधनम् ॥ १५ ॥ तस्मात्कर्मानुसारेण
 यदि स्यात् दुर्ध्वं भंतनुं ॥ तदैव परमं मोक्षं यावद्ब्रह्मण्य मवति ॥ १६ ॥ ब्रह्मण्यस्य महा मोक्षं सायु
 र्यं क्षत्रियस्य च ॥ सारूप्यं चोत्तरं जातस्य भूदस्य सहला ककं ॥ १७ ॥ महा विद्या प्रसादेनः पुनरु
 गमनं न हि ॥ इह ब्रह्मण्यं शेषे तु सर्व मोक्षं यदा शिवे ॥ १८ ॥ तदा सर्वस्य निर्वाणं भवत्येव न शं
 सयः ॥ चण्डिको वाच ॥ इह ब्रह्मण्यं वाद्ये तु सर्व मोक्षं किं वा किं पुनः परमेश्वर ॥ १९ ॥ तत्स
 र्वं श्रोतुं क्षामियदित्ने होस्ति मा प्र ति ॥ श्रीशङ्करेवाच ॥ ब्रह्मण्यं वाद्ये देशे ब्रह्मण्यं वरुवः स्थि
 ता ॥ २० ॥ अनंतस्य प्रमाणं तु किं वक्तुं शक्यते मया ॥ सा खनी र्मितं सर्वं ----- ॥

इति नीर्वाणतंत्रे चण्डिकाशकुरसम्पादे द्वितीयः पटलः ॥ २ ॥ श्रीशिव उवाच ॥ प्रकृत्या जायते पुंसा
 प्रकृत्या सृज्यते जगत् ॥ तोयाद्यदुदुदं देवि यथा ताये विलिखते ॥ १ ॥ तस्मात्प्रकृतियोगेन जायते
 नान्यथा क्वचित् ॥ ब्रह्मविष्णुशिवं देवि प्रकृत्या जायते ध्रुवं ॥ तथा प्रलयकाले तु प्रकृत्या लुप्यते पुनः
 शाक्त्या स्रवद्दिजाः सर्वे न शैवान् च वेक्ष्मवा ॥ ५ ॥ स्रवते यतो देवि गायत्रीं परमाक्षरम् ॥ ३ ॥
 गायत्रीं शृणु चार्धं हि चतुर्वेदप्रपूजिता ॥ वेदमातेति विख्याता त्रिवर्गफलदायिनी ॥ ४ ॥ हला ४
 हलं समुद्धृत्य नाभ्यधत्तं समुद्धरेत् ॥ वामकर्णं समायुक्तं पुनर्नाभिं समुद्धरेत् ॥ ५ ॥ कर्णयुः ४
 कं मूर्द्धिरेष्टं ततश्च सुरवंडिते ॥ बाहुरां च समायुक्तं चंद्री जंततः परं ॥ ६ ॥ नादयुक्तं रगयु
 क्तं चैकं व्याधत्ति मुद्धरेत् ॥ तत्पदं च समुद्धृत्यः सवितुस्तदनंतरं ॥ ७ ॥ वरेण्यमिति चोच्चार्य
 भर्गे देवस्य धीमहि धियो यो न प्रचोदयात् प्रणवं तदनंतरं ॥ ततश्चाधीत गायत्रीं प्रणवं

तदनंतरम् ॥ ८ ॥ इति जप्ता महेशानि साक्षां नारायणो भवेत् ॥ धियो यो मर्मध्यभागे च यकारद्वयमे
 व च ॥ ९ ॥ तत्र तत्र महादेवि अनंत भुक्तिमेव च ॥ इति जप्ता महेशानि जीवो मुक्तिं भवति तत्क्षणतः
 अन्ययः कारयो स्थाने यो कार इति यः पठेत् ॥ स चारणाल इति ख्यातो ब्रह्महत्यादिने दिने ॥ ११ ॥
 अनंत एव महेशानि तव स्नेहात्पुकाशितं ॥ शावित्रीं परमाविद्यां त्रैलोक्ये सुचदुर्लभा ॥ १२ ॥ अ
 स्माग्रहणमात्रेण भूयूज्यो मात्रशंसयः ॥ अंगन्यासस्य मंत्रवत् तच्छृणुष्व प्रियंवदे ॥ १३ ॥ प्रणव
 द्दयं हृत्य दोमुकारं शीर्षदेशके ॥ भुवः शिखायां चकारं कवचे विन्यसेत् सुधी ॥ १४ ॥ नेत्रत्रये
 भूभुवः स्वः कारं करगुण्मके ॥ नमः स्वाहा वषट् हुं वौषट् पृच्छ क्रमतो न्यसेत् ॥ १५ ॥ ध्यानं

नी

५

शृणु वरुण देह यथा ध्यात्वा यजेन्नर ॥ श्वेतवर्णा समुद्दिष्टा कौशेयवसना तथा ॥ श्वेतैर्विलेपनैः पु
 ष्पैरलंकारैश्च भूषिता ॥ आदित्यमंडलात्स्थावरा लौकगता तथा ॥ १७ ॥ अक्षसूत्रधर देवि
 पद्मासनगता तथा ॥ ॐ ते जोषिभ्यः कर्मस्य मृतमसिधामनामा सिधियं देवानां गायत्री रक्त
 पक्षी पक्षि पक्षि चतुष्पद ॥ १८ ॥ नमस्ते सुरीणां पदं शतं त्वा य प्रदाय परे रजसे ॥ एवं ध्या
 त्वा यजेद्देवि गायत्री परमाक्षरीम् ॥ १९ ॥ पुनर्ध्यात्वा यत्र पीठे पुष्पं दद्याद्दहनने ॥ आ
 दोभिः त्रिकोणं विन्यस्य बद्धकोकोणं दद्याद्दहन्यसेत् ॥ २० ॥ हस्तं चाष्टदलं पञ्चतद्विधं
 तुरस्यकं ॥ तुष्टी रसमायुक्तं सावित्री यंत्रमीदृत्तं ॥ २१ ॥ जीवन्त्या सादिकं कृत्वा पूजये

५

रा